

I: Tātad, par ko esat atbildīgs *Vogas* projektā?

A: Es esmu koordinators. Man jānodrošina, ka viss notiek saskaņoti vai koordinēti. Visi veicamie uzdevumi jāizpilda vai jāiesniedz laikā, un tie jāīsteno secīgi, lai nodrošinātu plūsmu projektā. Jāpiebilst, ka projekta laikā sastapāmies ar Covid-19. Laikam tas bija negaidīts izaicinājums, bet es uzskatu, ka mēs spējām pārvarēt grūtības, ko tas radīja.

I: Tātad, otrais jautājums. Ar kādiem izaicinājumiem jūs sastapāties šajā projektā? Piemēram, vai bija kādi ierobežojumi vai ētiski apsvērumi?

A: Protams, bija pandēmija, Covid-19, kas tiešām radīja lielus šķēršļus, pirmkārt, attiecībā uz elektronisko mikroshēmu pieejamību, otrkārt, attiecībā uz pārvietošanos [01:40], dažas iestādes, klīniskās pētniecības vietas un vairums akadēmisko iestāžu ievērojamu laiku bija aizvērtas. Tomēr ar nelielu aizkavēšanos mēs varējām paveikt visus savus uzdevumus. Protams, mums bija izmaiņas projektā, varējām to pagarināt par deviņiem mēnešiem un tad rīkoties un izpildīt visus savus pienākumus. Šajā ziņā mēs visi kopīgi pūlējāmies kā komanda, un es ļoti lepojos par to. Gribu pieminēt arī pārvadājumu problēmas, ar kurām sastapāmies. Mēs izgatavojām sešas iekārtas. Vienai bija jāpaliek Ulmē, bet pārējās bija paredzēts nogādāt dažādās klīniskās pētniecības vietās visā pasaulē — Dienvidamerikā un Eiropā —, tātad Ukrainā, Latvijā, kā arī Čīlē, Brazīlijā, Kolumbijā un tā tālāk. Diemžēl šo iekārtu nosūtīšanā bija lielas grūtības; pirmkārt, tas bija administratīvs šķērslis, jo šīm iekārtām bija jāizdod tādas kā pases. Otrkārt, šīs iekārtas pārvadājumu laikā tika sabojātas. Tas nozīmē, ka daudzos gadījumos mēs sastapāmies ar bojātām iekārtu detaļām. Pēdējais izaicinājums, kuru vēlos pieminēt, ir karš Ukrainā, kur klīniskie pētījumi mums notika kara laikā. Bieži vien sazinājāmies ar kolēģiem Ukrainā, kur viņi turpināja projektu ļoti, ļoti smagos apstākļos. Par to es vēlos izteikt savu pateicību un apbrīnu mūsu Ukrainas partneriem.

I: Kas ir galvenās mācības, kuras guvāt šī projekta laikā?

A: Man šķiet, ka izelpas analīzei ir potenciāls. Man šķiet, ka tai ir spoža nākotne. Un, manuprāt, jāizmanto tehnoloģiskā kodolsintēze, jāaplūko izelpas paraugs no dažādiem aspektiem, jāizmanto dažādas sensoru metodes, tas ir, zelta daļiņas, MOC sensori, kā arī IS lāzeru tehnoloģijas. Tad mēs varēsim izveidot izelpas personīgo "parakstu" un arī noteikt dažādas izelpas izmaiņas vai novirzes no normas. Mani ļoti iedrošina šo iekārtu izstrāde un ražošana, un mani patiešām iedrošina un sajūsmina iespējas nākotnē šo pieeju attīstīt, lai tā būtu izmantota strādājošās un uzticamās ierīcēs.

I: Tātad, domājot par tagadni ar skatienu uz nākotni, kā, jūsuprāt, digitālie veselības rīki un *Vogas* varētu palīdzēt uzlabot vienlīdzību veselības aprūpes jomā?

A: Man šķiet, ka tad, ja varam nodrošināt izelpas analīzes vai diagnostikas instrumentus, kas balstīti uz izelpas analīzi, ar visām ērtas lietošanas un elastības īpašībām, mēs tiešām varam pacelt diagnozes noteikšanu jaunā līmenī. Tas ļautu mums nodrošināt nepārtrauktu un ļoti lētu, dinamisku diagnozes noteikšanu, kas var būt ļoti svarīgi nepietiekami nodrošinātā populācijā, kā arī tas ļautu šo tehnoloģiju ieviest ļoti plašā mērogā.